

**BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QUVCHILARINING LUG‘AT ZAHIRASINI BOYITISHNING
LINGVISTIK ASOSLARI****Muxtoriy Mohro‘y***FarDU Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrası o‘qituvchisi*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada boshlang‘ich sinif o‘quvchilarning nutqini o‘stirishda dastavval, o‘quvchi tafakkurini rivojlantirish yo‘llari va bu orqali o‘quvchilarning so‘z boyligini ko‘paytirish va nutqini o‘stirishning bir necha xil usullari ko‘rsatib o‘tilgan.*

Abstract: *In this article, in the development of the speech of elementary school students, first, the ways to develop the student's thinking, and thereby show several different ways to increase the vocabulary of students and develop their speech. raised*

Абстрактный: *В данной статье в развитии речи учащихся начальной школы, во-первых, рассмотрены пути развития мышления ученика, и тем самым показано несколько различных способов увеличения словарного запаса учащихся и развития их речи.*

Kalit so‘zlar: *til, so‘z, tafakkur, nutq, didaktik o‘yin, nutq o‘stirish, uyadosh so‘zlar, hikoya va ertak yaratish, muloqot, fikr almashish.*

Key words: *language, words, thinking, speech, didactic game, developing speech, nested words, creating stories and fairy tales, communication, exchange of ideas.*

Ключевые слова: *язык, слова, мышление, речь, дидактическая игра, развивающая речь, вложенные слова, создание рассказов и сказок, общение, обмен мыслями.*

KIRISH

Til kishilik jamiyatida muhim orin tutadi. Jamiyat rivojlanar ekan, ijtimoiy ong o‘sib boradi. Sivilizatsiya jarayonining taraqqiyoti tilga bevosita bogliq bolgani kabi nutqimizning ravon va aniqligi millat tilining ko‘zgusi hisoblanadi. Bola shaxsini ostirishda uning tilda qay daraja ishtirok etmog‘i kuzatib boriladi. Bolada asta sekin ijtimoiy muhit kengaya borgani sari tilidagi so‘zlar ham ko‘payib nutqi ravonlasha boshlaydi.

“Til kishilar o‘rtasidagi munosabatning eng muhim quroli bo‘lib, jamiyat taraqqiyoti jarayonida shakllangan va umuminsoniy manfaatlarga xizmat qiladi. Tilning paydo bo‘lishi va rivojlanishi jamiyat taraqqiyoti bilan bog‘liq ekan, inson kamoloti haqida fikr yurituvchi barcha fanlarning o‘rganish manbai tilga aloqador hisoblanadi. Tilning tabiati, mohiyati kishilik jamiyatida bajaradigan vazifasi, strukturasi va bu strukturani tashkil etgan elementlarning o‘zaro munosabati, uning ichki mexanizmi, ishlash prinsiplari kabi muhim masalalarni ilmiy o‘rganishni, tilni har taraflama tadqiq qilishni talab qiladi. Til kishilik jamiyati mahsulidir. Tilsiz hech bir

voqelik va hodisani, insonning tabiatda, jamiyatda tutgan o'rnini, jamiyat taraqqiyoti yo'llarini bilish, o'rganish mumkin emas"¹⁰

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODLAR

Maktab ta'limida o'quvchilarning nutq boyligiga bo'lgan ehtiyoji o'qituvchi tomonidan birmuncha qondiriladi, ammo bu yetarli emas. O'zbekiston maktablarida o'quvchilarning nutqini rivojlantirish pedagoglar uchun dolzarb muammo sifatida qaralmoqda.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqida yuz beradigan kamchiliklarni bartaraf etish uchun ko'plab ishlar amalga oshirilsa ham bu kamchiliklar to'liq bartaraf etilganicha yo'q. Kichik maktab yoshidagi o'quvchilar uchun o'yin eng asosiy faoliyat turi hisoblanadi. Bu orqali o'quvchilar dunyoni o'rganish bilan birga tafakkurini rivojlanatiradi. O'quvchilar o'yin faoliyati davomida gramatik xatolarga yo'l qo'ysalar ham muloqotga yaxshi kirishadilar. Soz' ustasi Alisher Navoiy ta'kidlaganidek, "Sozning turlari shu qadar ko'pki, o'ylash va tasvirlab chiqish mumkin emas."

"Tafakkur o'yini"

1-bosqich "Sozdan sozni top" O'qituvchi bir soz aytadi. O'quvchilar esa unga bog'liq boshqa sozlarni topib aytishlari kerak bo'ladi. Masalan, uyadosh sozlarga o'xshab. O'qituvchi "ruchka" desa, o'quvchilar unga uyadosh bo'lgan sozlarni topishi kerak bo'ladi.

Ruchka o'quv quroli bo'lganligi sababli bunga uyadosh sozlar: qalam, daftar, chizg'ich, o'chirg'ich va hokazolar bo'ladi.

Bunday sozlarni qay birini aytishni o'qituvchi oldindan belgilab olgan bo'lishi lozim. Quyida esa, bir nechta misollar berib o'tamiz.

Ko'ylak, shim, fudbolka, yubka, tufli, paypoq...

Atirgul, nastaringul,

2-bosqich "Hikoyalar olamiga sayohat"

O'quvchilar o'zlari topgan uyadosh sozlar yordamida qisqa hikoya yaratishlari so'raladi. Hikoya o'rniga ertak yaratilsa ham bo'ladi. Masalan, o'quv qurollarini uyadosh sozlar sifatida yozgan o'quvchilarga quyidagi hikoya o'qib beriladi.

Kibr oqibati

Bir bor ekan, bir yo'q ekan bir shaharchada barcha o'quv qurollari ahil inoq bo'lib yashashar ekan. Qalam bilan ruchka daftar bilan birgalikda o'ynab yurishar ekan. Kitob ularning barchasiga nasihat qilib yurar ekan. Qalam va ruchkaning xatolarini o'chirg'ich o'chirib tashlab ularni himoya qilib yurar ekan. Kunlardan bir kuni ruchka va qalam katta xatolikka yo'l qo'yidi. Qalam o'chirg'ichdan yordam so'rab boribdi, ammo ruchka kibr bilan turaveribdi. O'chirg'ich qalamning xatolarini yashiribdi lekin, ruchkaning xatosi ochiqligicha qolaveribdi. Shundan buyon Ruchkaning yozuvini o'chirg'ich o'chirmay qo'yibdi.

¹⁰ Xolmanova Z.T. TILSHUNOSLIKKA KIRISH (O'quv qo'llanma) Toshkent -2007

Hikoyada notanish soʻzlar tahlil qilinsa, oʻquvchining soʻz boyligi yanada oshadi.

NATIJALAR

Kibr soʻzi oʻquvchi uchun tushunilishi qiyin soʻzlar sirasiga kiradi.

Kibr soʻzi Oʻzbek tilining izohli lugʻatida quyidagicha taʼriflanadi.

KIBR — magʻrurlik, kattalik, takabburlik] Oʻzini hammadan yuqori his etish; manmanlik, kekkayish his-tuygʻusi. Olifta boyvachcha kibr va axmoqona gʻururi ila kresloda taltaygan cha qoldi. Oybek, Nur qidirib.

KIBRLANMOQ — Oʻzini yuqori his etmoq; manmanlik qilmoq, kekkaymoq. Rixsiboy aka keyingi paytda juda kibrlanib ketdi: erishilgan yutuqlarning hammasi men tufayli deydigan boʻlib qoldi. R. Fayziy, Choʻlga bahor keldi.

KIBRLI — Oʻzini hammadan yuqori his etadigan; kekkaygan. Qutbiyani «kibrli, magʻrur va ota-onasiga kattalik qiladi», deb ayblardilar. S. Ayniy, Esda-liklar. ellikboshi birdan gʻolib, kibrli vaziyat oldi va Parpixoʻja yogʻchiga soʻzladi. Oybek, Tanlangan asarlar.

KIBR-XAVO, kibru-havo Oʻziga ortiqcha baho berish, manmanlik. Habibiy, qosh kerib, magʻrur boqma elga, kamtar boʻl, Nazardan qolma, badaxloq ila kibru havodan kech. Habibiy.¹¹

MUHOKAMA

Oʻquvchilarda lugʻat boyligi oshgan sari ularning fikrlash tarsi ham kengaya boradi. Shu boisdan, oʻquvchilar nutqidagi notanish soʻzlarni oʻrgatib borsak, ular oʻz fikrlarini keng bayon eta oladilar. Boshlangʻich sinf oʻquvchilariga notanish soʻzlarni oʻrgatishda mavhum tushunchaning sinonimidan yoki antonimidan foydalanilsa, oʻquvchining xotirasida saqlanadi. Oʻqituvchi oʻquvchilar

XULOSA

Boshlangʻich sinf oʻquvchilarida shu rivoyat orqali kibrga oid tushunchalar shakllanadi. Kichik maktab yoshidagi oʻquvchilarning mavhum tushunchani tushinishi qiyinligi sababli ularga bunday otlarni tushuntirishda mnemotexnik usullardan foydalansak, samarali boʻladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR ROʻYXATI:

1. Vosiljonov, A. (2022). LINGVISTIK TADQIQOTLARDA KORPUS OʻRGANISH OBYEKTI SIFATIDA. *IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIIY JURNALI*, 2(11), 176-182.

A. Vosiljonov (2022). PRAGMALINGVISTIKA VA UNING TAHLILIIY SHAKLLANISH TARIXI. *Science and innovation*, 1 (B8), 99-105. doi: 10.5281/zenodo.7336283

¹¹ Oʻzbek tilining izohli lugʻati. 2-tom "Oʻzbekiston milliy ensiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti, 2006. 364-bet

2. Vosiljonov, A. (2022). BASIC THEORETICAL PRINCIPLES OF CORPUS LINGUISTICS. *Academica Globe: Inderscience Research*, 3(02), 173-175.
3. E. Najmiddinov, A. Rasujonov, & J. Rahimov (2022). FARG‘ONA VODIYSI SUV HAVZALARIDAGI BALIQLAR GELMINTLARI. *Science and innovation*, 1 (D8), 145-151. doi: 10.5281/zenodo.7335759
4. Najmiddinov, Eldor , Rasuljonov, Adhamjon, & Rahimov, Javohir (2022). FISH HELMINTHS IN FISH RESERVOIRS OF FERGANA VALLEY. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2 (10), 1049-1054.
5. E. Najmiddinov (2022). ЎЗБЕКИСТОНДА “ИХТИОЛОГИЯ ВА ГИДРОБИОЛОГИЯ” СОҶАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ. *Science and innovation*, 1 (D8), 152-160. doi: 10.5281/zenodo.7335800
6. E. Najmiddinov (2022). TABIATNING MAKTABGACHA TA’LIM YOSHIDAGI BOLALARNI BARKAMOL AVLOD BO’LIB SHAKLLANISHIDAGI ANAMIYATI. *Science and innovation*, 1 (B8), 149-154. doi: 10.5281/zenodo.7336353
7. Юлдашев, Э., & Нажмиддинов, Э. (2013). БРАКОНИДЫ (Hymenoptera, Braconidae) РОДА ROGAS NEES ФАУНЫ СРЕДНЕЙ АЗИИ. In *Биоразнообразие и рациональное использование природных ресурсов* (pp. 134-136).
8. Нажмиддинов, Э. Х., Кучбоев, А. Э., Мухаммадиев, М. А., & Соатов, Б. Б. (2021). Эколого-морфологические характеристики нематод рода *Rhabdochona*-паразитов обыкновенной маринки. *Теория и практика борьбы с паразитарными болезнями*, (22), 387-393.
9. Kuchboev, A. E., Najmidinov, E. K., Mukhamediev, M. A., Karimova, R. R., & Yildiz, K. (2021). Morphological and ecological features of some nematodes of the genus *Rhabdochona* in marinka obtained from Fergana Valley, Uzbekistan. *Journal of Parasitic Diseases*, 45(4), 1084-1089.
10. Xabibulloxonov, M. Z. (2022). RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR SHAROITIDA INFORMATIKA FANINI OLIY TA’LIM MUASSASALARIDA INNOVATSION PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANIB O’QITISH. *Conferencea*, 199-202.
11. Dilshodbek O'g'li, R. S. (2022). The Role Of Physical Culture In Providing The Psychological Health Of The Athlete. *Innovative Developments And Research In Education, Canada*.
12. Dilshodbek o'g'li, R. S. (2022). Motiv Va Motivatsiya Muammosining Jahon Va Mahalliy Psixologlar Tomonidan Tadqiq Etilganligi. *American Journal of Social and Humanitarian Research*, 3(11), 256-259.
13. Dilshodbek o'g'li, R. S. (2022). TALABALARDA TOLERANTLIKNI RIVOJLANTIRISH–IJTIMOIY PSIXOLOGIK MUAMMO SIFATIDA. *Gospodarka i Innowacje.*, 30, 66-70.

14. Dilshodbek o'g'li, R. S. (2022). Sportchi Psixologik Salomatligiga Ta'sir Etuvchi Omillar. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(11), 117-121.
15. Dilshodbek o'g'li, R. S. (2022). PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF THE SPORTSMAN PERSONALITY DURING COMPETITIONS. *IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 215-221.
16. Qurbonova, S. (2022). KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI BOLALARDA AQLIY INTELLEKTNING RIVOJLANISHI. *Eurasian Journal of Social Sciences, Philosophy and Culture*, 2(12), 73-79.
17. Курбонова, С. (2022). ПСИХОЛОГИЯНИ ЎҚИТИШГА ЗАМОНАВИЙ ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ТАТБИҚ ЭТИШ. *MODELS AND METHODS FOR INCREASING THE EFFICIENCY OF INNOVATIVE RESEARCH*, 2(17), 191-194.
18. Qurbonova, S. (2022, June). ON THE ANALYSIS OF LEXICAL UNITS IN PSYCHOLINGUISTICS. In *International Conference on Research Identity, Value and Ethics* (pp. 512-513).
19. Miralimjanovna, Q. S. (2022). О 'SMIRLIK DAVRIDA TURLI XIL QATLAMGA EGA BOLGANLARNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 30, 39-44.
20. Miralimjanovna, Q. S. (2022). CHET EL OLIMLARI TOMONIDAN GURUHDAGI О 'SMIRLAR VA AUTSAYDERLAR MUAMOSINI О 'RGANILISHNING OZIGA XOSLIGI. *Gospodarka i Innowacje.*, 30, 33-38.
21. Noxida, D., & Saida, Q. (2022). TALABA QIZLARNI OILAVIY HAYOTGA TAYYORLASHNING ETNOPSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(11), 309-314.
22. Sodirzoda, M. M. (2021). Techniques of using folk proverbs in the cultivation of oral speech of primary school students. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(10), 481-484.
23. Sodirzoda, M. M. (2021). TO INCULCATE NATIONAL AND SPIRITUAL VALUES IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS THROUGH ETIQUETTE LESSONS. *Conferencea*, 31-32.
24. Sodirzoda, M. M. (2021). Ways to cultivate the creative thinking of beginners in the classroom through information and communication technologies. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(5), 955-958.
25. Sodirzoda, M. M. (2021). Ways to cultivate the creative thinking of beginners in the classroom through information and communication technologies. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(5), 955-958.

26. Mukhtoriy, M. S. (2022). BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QUVCHILARINING NUTQINI HIKOYALAR YORDAMIDA O'STIRISHNING MNEMOTEXNIKASI. *IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 183-188.
27. Sodirzoda, M. M. (2021). WAYS TO USE APHORISMS IN THE CULTIVATION OF SPEECH OF JUNIOR SCHOOL PUPILS. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 9(12), 985-986.
28. Uljaevna, U. F., & Shavkatovna, S. R. (2021). Development and education of preschool children. *Academicia: an international multidisciplinary research journal*, 11(2), 326-329.
29. Shavkatovna, S. R. N. (2021). METHODOICAL SUPPORT OF DEVELOPMENT OF CREATIVE ACTIVITY OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS. *Conferencea*, 74-76.
30. Shavkatovna, S. R. (2021). DEVELOPING CRITICAL THINKING IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS. *Conferencea*, 97-102.
31. Oljayevna, O., & Shavkatovna, S. (2020). The Development of Logical Thinking of Primary School Students in Mathematics. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences*, 8(2), 235-239.
32. Shavkatovna, S. R. (2021). Methodological Support for The Development of Primary School Students' Creative Activities. *Texas Journal of Multidisciplinary Studies*, 2, 121-123.
33. Shavkatovna, S. R. (2021). Improvement of methodological pedagogical skills of developing creative activity of primary school students. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(10), 289-292.
34. Ra'noxon, S. (2022). BOSHLANG'ICH MAKTAB O'QUVCHILARIDA MATEMATIKAGA MUNOSABAT. *IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 203-207.
35. Шарофутдинова, Р., & Абдуллаева, С. (2022). ФИКРЛАШ ҚОБИЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА МЕНТАЛ АРИФМЕТИКА. *IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 235-239.
36. Nabijonova, F. (2022). Boshlangich sinflarda didaktik oyinlarning ahamiyati: Nabijonova Feruza. *Qo'qon universitetining ilmiy materiallar bazasi*, 1(000006).
37. Dilfuza, S., Nabijonova, F., & Matlubaxon, A. (2022). TA'LIM VA O'QITISH NAZARIYASINING MUHIM JIHATLARI. *INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM*, 2(19), 366-372.
38. Erkinovna N. S. Educational Methods in Teaching the Russian Language //American Journal of Social and Humanitarian Research. – 2022. – Т. 3. – №. 11. – С. 260-263.

39. Erkinovna, Nurmatova Sadbarkhon. "Educational Methods in Teaching the Russian Language." *American Journal of Social and Humanitarian Research* 3.11 (2022): 260-263.
40. Erkinovna, N. S. (2022). Educational Methods in Teaching the Russian Language. *American Journal of Social and Humanitarian Research*, 3(11), 260-263.
41. Rahmonov, U., Ergashev, A., Nazhmetdinova, M., & Usmonova, S. (2021, November). IN THE FORMATION OF THE SOCIO-SPIRITUAL THINKING OF YOUNG PEOPLE IN THE MUSICAL ART OF THE GREAT SCHOLARS OF THE EASTERN RENAISSANCE POSITION HELD. In *Archive of Conferences* (pp. 36-39).
42. Karimovich, U. R., Mamasodikovna, N. M., & Abdullaevich, E. A. (2021). The Role and Importance of Music Clubs in The Leisure of Young People. *Journal of Pedagogical Inventions and Practices*, 2(2), 47-49.
43. Rahmonov, U., Ergashev, A., Atabaeva, S., & Dilduzakhon, S. Y. (2021, December). THE ROLE OF THE SPIRITUAL ENVIRONMENT IN THE PENETRATION OF POP MUSIC IN UZBEKISTAN. In *Archive of Conferences* (pp. 51-53).
44. Rahmonov, U., Ergashev, A., Atabaeva, S., & Dilduzakhon, S. Y. (2021, December). THE ROLE OF THE SPIRITUAL ENVIRONMENT IN THE PENETRATION OF POP MUSIC IN UZBEKISTAN. In *Archive of Conferences* (pp. 51-53).
45. Ulugbek, R. (2021, January). AN ANALYSIS OF WORDS WHOSE EMOTIONAL MEANING CHANGES IN MODERN ENGLISH LINGUISTICS. In *Euro-Asia Conferences* (Vol. 1, No. 1, pp. 131-136).
46. Gulnoza, R., & Lola, K. (2022). Obrazlar Talqinida Lingvistik Imkoniyatlar. *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)*, 2(Special Issue 3), 91-95.
47. Kalandarovna, Y. L. (2022). Identification And Education Of Gifted Children. *ASIA PACIFIC JOURNAL OF MARKETING & MANAGEMENT REVIEW ISSN: 2319-2836 Impact Factor: 7.603*, 11(10), 42-47.
48. Yulchiboyeva, L. Q. (2022). IRIM-SIRIM BILAN BOG ‘LIQ TIL BIRLIKLARINING TAHLILIIY O ‘RGANILISHI. *IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 170-175.
49. Gulnoza, R., & Lola, K. (2022). Obrazlar Talqinida Lingvistik Imkoniyatlar. *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)*, 2(Special Issue 3), 91-95.
50. Sohiba, Z., & Gulnoza, R. (2022). LINGVOKULTUROLOGIYADA “SOG’INCH” KONSEPTINING QO’LLANILISHI VA O’ZIGA XOSLIKLARI. *O’ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 1(8), 711-717.

51. Sohiba, Z., & Gulnoza, R. (2022). MATNLARDA OBRAZLAR SILSILASI VA ULARNING LINGVOPRAGMATIK TALQINI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 1(9), 366-369.
52. To'liqinova, Y. D. (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA MATEMATIK TASAVVURLARINI SHAKLLANTIRISH METODLARI. *BOSHQARUV VA ETIKA QOIDALARI ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 25-31.
53. Yuldasheva Dilshoda To'liqinova (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA BADIY TASVIRLAR ORQALI IZCHIL NUTQNI RIVOJLANTIRISH. *Science and innovation*, 1 (1), 741-750. doi: 10.5281/zenodo.653521
54. Yuldasheva, D. (2021). AGE AND THE SECOND LANGUAGE ACQUISITION. *ResearchJet Journal of Analysis and Inventions*, 2(04), 124-130.
55. Tulkinova, Y. D. (2021). On the Principle of Simple to Complex in the Development of Speech in Young Children. *International Journal of Culture and Modernity*, 10, 32-35.
56. Mohinur, D., & Rahimjon, U. (2022). A Study Of Memory Processes And Their Development In Preschool. *Uzbek Scholar Journal*, 5, 62-65.
57. Rahim, U. (2021, May). SOCIAL FACTORS OF THE INTERDEPENDENCE OF MENTAL AND PHYSICAL ACTIVITY. In *Archive of Conferences* (Vol. 25, No. 1, pp. 6-7).
58. Usmonov, R. (2022). O'SMIRLAR XULQIDA NAMOYISHKORLIK G'AYRATLILIK XUSUSIYATLARI TADQIQ ETISH METODOLOGIYASI. *Science and innovation*, 1(B8), 127-135.
59. Usmonov, R. (2022). O'SMIRLIK DAVRI SHAXSIGA XOS ILMIY-NAZARIY YONDOSHUVLAR. *Science and innovation*, 1(B8), 120-126.
60. Iqboljon, S. (2022). BOSHLANG'ICH SINIF O'QUV JARAYONIDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH. *IJODKOR O'QITUVCHI*, 2(20), 137-140.
61. Расулов, М. Ф., & оглы Кодиров, Ш. М. (2021). ФАРФОНА ВИЛОЯТИ ЗИЁРАТГОҲЛАРИ ТАРИХИДАН ЛАВҲА (Пир Сиддиқ ва “Киргил ота мазор” зиёратгоҳлари мисолида). *ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ*, 4(8).
62. Rahimjon o'g'li, A. A. (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA MANTIQUIY TAFAKKUR RIVOJLANISHINING IJTIMOY PSIXOLOGIK MEKANIZMLARI. SO'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI, 1(2), 116-119.
63. Asqarov Anvarjon Rahimjon o'g'li. (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNING AQLIY TARAQQIYOTINING RIVOJLANISHIDA O'YIN RIVOJLANTIRUVCHI FAOLIYAT SIFATIDA. *Uzbek Scholar Journal*, 5, 207–209.

64. Askarov, A. (2022). CREATIVE THINKING IN PRESCHOOL SOCIAL PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF DEVELOPMENT. *Science and innovation*, 1(B8), 87-91.

65. Abdusalom Soliyev, & Ma'Rifatxon Jabborova (2022). МАКТАБГАЧА ТА'ЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИ ТАРБИЯЛАНУВЧИЛАРИ ОНГИДА МИЛЛИЙ МУСИҚИЙ ОНАНГАЛАГА МОЙИЛЛИКНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА МИЛЛИЙ ЧОЛГ'УЛАРНИНГ О'РНИ. *Science and innovation*, 1 (1), 637-646. doi: 10.5281/zenodo.652915

66. Kakharovna, A. M., Tadjimatovich, Y. M., Rakhmatovich, S. O., & Mirzahamdamovna, Q. B. (2021). Modern Approaches to the Teaching of Fine Arts. *Solid State Technology*, 64(2), 4250-4254.

67. Nazokat, A., Ibrokhim, Y., & Makhpuzakhon, A. (2021). FACTORS OF DEVELOPMENT OF FINE ARTS.

68. M. Ahmedbekova (2022). ЁШ АВЛОДНИНГ БАДИИЙ-ЭСТЕТИК ИЖОДҚОРЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ТАСВИРИЙ САЊАТНИНГ ЖАМИЯТДАГИ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ. *Science and innovation*, 1 (B8), 112-119. doi: 10.5281/zenodo.7336303